

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De// Beneficiis// Amplissimvs,// Et Doctissimvs

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Cap. 9. De vacatione per ingressum Religionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98550](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98550)

gatio Concilij his verbis. Matrimonium contrahendum clandestine inter puberem & impuberem in sponsalia de futuro resolvitur per cap. vnicum, §. i. de desponsatione impub. in 6. Quamvis alias matrimonium contrahendum sine parcho aut testibus, est omnino nullum, nec habet vim sponsalium, vt eadem S. Congregat. censuit. Thom. Sanchez de matrimo. lib. 1. disput. 20. & 21. qui alios cumulat.

CAP. IX.

De vacatione per ingressum religionis.

SUMMARIA.

Quemadmodum matrimonio, ita etiam per ingressum religionis vacat beneficium secuta possessione expressa, vel tacita, non ante, n. 1. Et de possessione tacita intelliguntur verba cap. beneficium, de regular. in 6. ibi: Aut constet, &c. & ibi, seu scienter, &c. numero 2. & 3.

Quamvis olim posset fieri professio expressa, vel tacita infra annum probationis: tamen hodie ex decreto Concilij Tridentini non potest fieri nec tacita, nec expressa, nec qua obliget religioni, etiam in genere, non solum in Mendicantibus, sed nec in alia regione, n. 4. & 5. circa quod refertur declaratio S. Congregationis, n. 6.

Annus probationis debet esse continuus intra claustra, non interpolatus, nec privilegium aliquod suffragatur, quia est sublatum, nec anno probationis renuntiari potest: & habet locum etiam in eo, qui ex voto religionem ingreditur, & in professo in vna transeunte ad aliam etiam laxiorem, nec potest abbreviari etiam in ingresso post matrimonium ratum, &c. ex S. Congreg. n. 7.

Servato tempore prefixo, & concurrentibus aliis requisitis, professio tacita non est exclusiva Concilio, sed remanet in dispositione iuris communis ex S. Congreg. n. 8.

An ingressus religionem possit in anno probationis beneficium resignare, & ante Concilium clarum est quod poterat, n. 9. Difficultas est, stante Concilio cap. 16. sess. 25. de regular. an illud decretum procedat etiam in renuntiatione beneficii, & procedere tenet Maiolus n. 10. & Flam. Paris. relatus n. 11. Sed contrarium tenetur n. 12. Nec Flam. loquitur consequenter, n. 13. Nec creditur sacra Congregationem censuisse, quod decretum habeat locum in renuntiatione beneficii, numero 14.

Non est verum, illud decretum ex Congregationis sententia habere locum, quando renuntiat ante ingressum, sed intuitu ingressus religionis, vt ait Flaminius: sed contrarium saepe censuit Congregatio, nempe non habere locum in donationibus & renuntiationibus factis ante ingressum, sed per ingressum, seu in ipso ingressu, & ita tenent aliqui Dd. licet alij etiam contra teneant, n. 15 & 16.

Non habet locum d. decretum in testamentis, & ultima voluntate, vel elemosinis, ex eadem S. Congreg. numero 17. licet contra fuit dictum per Rotam, numero 18.

Non placet dictum Molina, valere renuntiationem, seu donationem factam à nouitio sub conditione professionis: nam non seruatur forma d. decreti, n. 19. Et videtur etiam facta in tempore inhabile: nam facta possessione non poterat donare. Nisi essemus in religione bonorum incapace: nam tunc posset dici incipere ab herede, nisi obstaret dictum decretum Concilij, vt quia

esset facta à nouitio, licet renuntiatio hereditatis futura, seu pactum de non succedendo factum sub dicta conditione professionis, valeret cum iuramento, &c. numero 20. sicut etiam donatio facta à nouitio, cum pacto & modo, vt eo proficiente sit nulla, non valet, numero 21.

Non placet etiam doctrina Manuelis Rodriguez, dictum decretum non habere locum in donationibus causa mortis, nam licet sint reuocabiles, & quoad effectum legatis equiparentur, tamen in fieri sunt instar contrahentis, & respectu forma solemnitatis & ordinationis equiparantur contrahentibus, n. 22.

Stante constitutione 58. Py V. non potest Ordinarius admittere resignationem beneficii religionem ingressuri, nisi statim re ipsa profiteatur: ita enim intelliguntur verba illius religionem ingressuri, & non de habitus susceptione, vt voluit Fuscus, & Flam. Paris. qui reprobantur, n. 23. & seq. Et ita iuxta d. constitutionem, & non iuxta mentem Concilij procedit dictum Man. Rodriguez relatus, n. 25. In casibus tamen alias permisis poterit ordinarius admittere resignationem nouitij, seu religionem ingressuri, etiam si statim non profiteatur, seu religionem ingrediat, non obstante dicta constitutione, n. 26.

Cum per ingressum religionis ante professionem non vacent beneficia nouitij non resignata, an interim lucratur fructus, n. 27. Resolvitur, quod in beneficiis habentibus fructus in absentia nouitij interim eos lucrabitur, nec debet eis priuari, sine postea exeat, sine profiteatur, n. 28. interim tamen debet per alium deserui fructibus, si seruiturum requirit, assignata sibi congrua de ipsius prouentibus, n. 29. Et si est curatus, debet obtinere licentiam ordinarij in scriptis, & si nollet eam dare, esset recurrendum ad superiorem, numero 30. In beneficiis vero non habentibus fructus in absentia, vt canonicatibus & prebendis, quorum fructus residendo lucrifunt, non lucrabitur, cum non resideat, numero 31.

RURSUS, quemadmodum matrimonio, ita etiam per ingressum religionis vacat beneficium, secuta tamen professione expressa, vel tacita, non ante, &c. Gonzaldus, 17. quasi 2. cap. beneficium, de regular. libro 6. vbi Dd. Staphil. de liter. gratia, tit. de vacatione, 6. modo, Flam. Paris. de resignat. beneficii libro 3. quasi 3. Fuscus de visitatione libro 2. cap. 15. numero 84. & Man. Rodrig. quest. regul. 1. 10. quasi 37. & posthac Gonzalez ad reg. de mensib. gloss. 15. numero 45. & D. Card. Tusch. conclus. 72. lit. B. & alij, licet Menoch. de praesumpt. libro 6. praesumpt. 82. dicat, quod ingressus religionem praesumitur beneficii renuntiasse, etiam intra probationis annum, &c.

Et de professione & tacita intelliguntur illa verba dicti cap. beneficium, ibi: Aut constet quod vitam voluerit absolute mutare, iuxta tex. in cap. consulti, &c. statumimus, eod. tit. & cap. non solum, eod. tit. in 6. Domin. n. 6. & Franc. n. 13. notab. ibi, in d. cap. beneficium, & sicut etiam illa verba, seu scienter habitum receperit professorum, iuxta tex. in cap. constitutionem, eodem tit. in 6.

In quo tamen animaduertendum est, quòdquamuis olim posset fieri professio expressa, vel tacita infra annum probationis, iuxta tex. in d. cap. ad Apostolicam, & d. cap. statumimus, de regul. & d. cap. non solum, & d. constitutionem, & dict. c. beneficium, eod. in 6. cum alijs.

Tamen

Tamen t hodie ex decreto S. Concil. Trid. *ess.*
 5 *de reg. cap. 15.* non potest fieri professio infra annum probationis, nec tacita, nec expressa, nec qua obliget religionem, etiam in genere, non solum in Mediciantibus, sed nec in alia religione.

6 Ex quo t S. Cong. Conc. censuit quod qui professionem emisit infra annum probationis, non est obligatus neque ad religionem in genere, neque in specie contra d. c. non solum, & cap. constitutionem, de reg. in 6. nec etiam in foro conscientiae vlla inducta est obligatio.

Et ut eadem t S. Cong. censuit, annus probationis debet esse continuus intra claustra, non autem interpolatus, nec privilegium aliquid suffragatur, cum censetur sublatum *cap. 22. eiusdem sessionis.* & huic anno probationis renuntiari non potest, & habet locum etiam in eo, qui ex voto religionem ingreditur, & etiam in eo, qui professus in vna transit ad aliam etiam laxiorem, auctoritate Apostolica, nec potest abbreviari etiam in eo, qui post matrimonium ratum, ut potest, est religionem ingressus, etiam si de vna religione transeat ad aliam, & ita tempus professionis differatur.

Servato tamen tempore t ibi praefixo, & concurrentibus aliis ad tacitam professionem requisitis, professio tacita non est exclusa a Concilio d. c. 15. & 16. sed remanet in dispositione iuris communis sicut ante, ut eadem Congregatio censuit, de quo Menoch. d. li. 6. *presumpt. 83.*

Sed est t difficultas, an ingressus religionem possit in anno probationis beneficium resignare, & ante Concilium clarum est quod poterat, iuxta *cap. ex transmissa, de renunt.* & d. c. beneficium, ibi: *Nisi ad id ipsius accedat assensus,* & ibi gl. *verb. assensus,* & Dd.

Difficultas est, t stante Concilio Tridentino d. 10 *cap. 16. ess. 25. de regul.* an illud decretum procedat etiam in renuntiatione beneficij, & procedere tenet Maiol. *de irregul. lib. 3. cap. 6. sub nu. 2.* dicens quod statuit Concilium ibi, *et quis intra annum probationis possit beneficio renuntiare, quinimo facta renuntiatio non teneat, ut t & sequitur Flam. Paris. d. li. 3. quest. 13. a nu. 4.* dicens, *scilicet censuisse S. Cong. Concil. illud decretum habere locum in renuntiatione beneficij, & sic esse faciendam de consensu superiorum ante duos menses professionis, ne temere quis renuntiet, dum est novitius & postea contingat carere beneficio & monachatu, si forte non admittatur ad professionem, vel ipse nolit postea professionem emittere, & Episcopum non aebere conferre illa beneficia nisi facta professione, ut respondit pluries Sacra Congregatio. Et rursus illud decretum ex Congregationis sententia habere locum, etiam quando quis renuntiat ante ingressum, sed intuitu ingressus religionis, nam videtur renuntiatio facta in fraudem, & hoc quando ille non habet aliunde ex quo vivere potest, vel est ordinatus ad titulum illius beneficij, nam his casibus resignatio non debet admitti, nisi habeatur certitudo de professione, & eo modo, ut dictum est, de stylo exprimitur in supplicatione, & c. Haec Fla. Paris. Et quod decretum habeat locum in renuntiatione beneficij, tenet etiam Azor 2. *parte, lib. 7. cap. 20. quest. 6.**

Sed ista sententia mihi t non placet, & verius 12 existimo, d. decretum Concilij non habere locum in renuntiatione beneficij, nam re vera Concilium ibi solum loquitur de renuntiatione, & obligatione bonorum, & renuntiatio beneficij, & collatio illius, non debebat esse in pendentia, ut non sequuta possessione non intelligeretur, effectum suum sortiri, sed

debet esse perpetua, & stabilis, & non temporalis, & c. ut per Manuel Rodriguez in *summa 2. tom. c. 7. n. 2. & d. 9. 37. art. 2.*

Nec Flaminus Parisius supra loquitur consequenter, nam si illud decretum haberet locum in renuntiatione beneficij, dicendum erat eam non valere, nisi iuxta formam, de qua ibi, etiam si renuntians haberet aliunde, unde vivere posset: nam in renuntiatione bonorum, non dubium est, quin habeat locum, etiam si aliunde habeat, unde vivere possit.

Nec credo t sacram Congregationem censuisse, quod dict. decretum habeat locum in renuntiatione beneficij, nec vidi, nec inveni talem declarationem.

Nec rursus verum t est illud decretum ex Congregationis sententia habere locum, quando quis renuntiat ante ingressum, sed intuitu ingressus religionis, quin imo contrarium saepe censuit Congregatio, nempe illud decretum non habere locum in donationibus, & renuntiationibus factis ante ingressum, seu ante susceptionem habitus, sed in factis per ingressum, seu in ipso ingressu, ut habetur in declarationibus super d. cap. 36. & ita tenet Mandos. *ess. 22. & Menoch. de arbitrar. lib. 2. casu 436.* maxime in noua additione, ubi adducit declarationem S. Congregationis de anno 1595. in vna Mediolanen. & Prosper de Augustino in *appendice ad summam bulary, Quarata par. 2. verb. monasterio, & conventus regularium virorum, pag. 590* ponens etiam declarationem, & Manuel Rodriguez *quest. regularium 2. tomo, quest. 47. artic. 8.* qui ait ita iudicatum esse in praetoriis, & consultos Doctorem Moya, Solis, & pinciae, Valdes, & alios hanc tenuisse opinionem, ut accepit a quodam viro docto, & ita declarasse Dominos Cardinales 22. die Octobris anno 1593. ut refert Pafarelus in *suo compendio privileg.* licet ad finem ipse Manuel Rodr. ibi vacillare videatur, & contrarium tenet in *sum. 1. tom. cap. 90. numero 2. & 2. tom. capit. 7. num. 8.* dicens d. declarationis non vidisse literas authenticas.

Et licet contra teneant Nauar. *consil. 81. & 82. de regular. alias consil. 7. & 8. de donatio.* (ubi tamen apostilla ait aduertendum, referri sacram Congregationem censuisse, dictum decretum non habere locum in donationibus factis ante susceptum habitum) & Ioan. Gutier. in *cap. quamvis pactum, de pact. in 6. ver. dum nuptui, nu. 5.* & Couar. in *apostillis ad dictum decretum Concilij,* & Pater Molina *de iusticia 1. tomo tract. 2. disp. 146* & videtur tenere Roias *de success. cap. 7. nu. 31.* & Zavallos *q. 121. numero quarto & quinto.*

Nec etiam habet locum t dictum decretum in testamentis, & vltima voluntate, vel elemosynis, 17 ut eadem S. Congregatio declaravit: & quod non habeat locum in vltima voluntate, tenent Nauar. *consil. 83. de regularibus & comment. 2. de regular. num. 51.* Ioannes Gutierrez *d. verb. Dum nuptui tradebatur, nu. 4. & canonic. quest. lib. 2. c. 1. a nu. 26.* Gratian. *reg. 456. num. 7.* Caluacanus *decis. 10. num. 13. 3. par.* Humada ad Gregorium Lopez in *l. 7. tit. 7. part. 1. glos. 3. Cenedo collecti 50. ad decretum, Zavallos quest. 63. nu. 7. & quest. 121. a numero 4.* Manuel Rodriguez *dist. capit. 90. numero 5. & d. cap. 7. numero 8. & 9. & d. q. 47. art. 10.* Molina *supra,* & Azor *institut. moralium lib. 12. cap. 2. quest. 14.* licet contrarium teneat Spino *de testamen. glos. 12. num. 50.* & videtur tenere Castillo *de vns. cap. 65. nu. 7.*

18 Et licet $\dagger$ in causa Toletana nullitatis professio-
nis coram D. Orano 12. Ianuar. 1598. fuit dictum,
Quod testamentum à moniali factum sit nullum, si
non fuit factum intra duos menses ante professionem ut
requirebatur iuxta ordinationem Tridentini sess. 25.
de regular. capit. 16. habentis decretum irritans.
&c.

19 Non tamen placet $\dagger$ quod docet Molina, ibi va-
lere renuntiationem, seu donationem factam à no-
uitio sub conditione professionis, id est, si profes-
sionem fecerit: nam non seruatur forma dicti decre-
ti.

20 Et videtur $\dagger$ etiam facta in tempus inhabile, nam
facta professione non poterat donare, cum non sit
sui iuris, & omnia acquirantur monasterio, *auth. in-*
gressis, C. de sacrosanct. eccles. & paria sunt aliquid fieri
tempore inhabili, seu conferri in tempus inhabile,
l. quod sponsa, C. de donation. ante nupt. nisi essimus in
religione bonorum incapace: nam tunc posset dici
incipere ab hærede, iuxta l. unicam, C. ut ab hæredib.
& contra hæredes, nisi obstatet dictum decretum Con-
cilij, ut quia esset facta à nouitio, licet renuntiatio
hæreditatis futuræ, seu pactum de non succedendo,
factum sub dicta conditione professionis valeret cū
iuramento, (nisi obstat Concilium, ut quia sit fa-
ctum à nouitio) Couar. in d. cap. quamuis pactum 3. p.
§. 2. num. 3. & 4. & ibi Ioannes Gutierrez verb. Dum
nuptui, num. 1.

21 Sicut etiam $\dagger$ donatio facta à nouitio, cum pacto
& modo, ut eo non proficiente sit nulla, non valet, ob
non seruatum formam dicti decreti, *Naui. d. consil.*
82. & 83. de regul. & videtur tenere Manuel Rodri-
guez d. c. 90. n. 3. & d. art. 8.

22 Nec placet quod docet idem $\dagger$ Manuel d. c. 90.
num. 5. & d. art. 10. dictum decretum non habere lo-
cum in donationibus causa mortis: nam licet istæ
donationes absolute, & ex natura sua sint irreuoca-
biles, & quoad effectum legatis & ultimis voluntatibus
æquiparentur, & connumerentur, *leg. fin. C. de do-*
nat. causa mortis, & princip. insit. de donat. vbi Dd. ta-
men in fieri sunt instar contractus, & actus inter vi-
uos, & respectu formæ, solemnitatis, & ordinatio-
nis, æquiparantur contractibus, Anton. Gomez 2.
tom. variar. cap. 4. num. 16. Couar. in rubr. de testam. 3.
par. a. num. 1. Crassus de success. §. donatio causa mortis,
quæst. 2. qui alios plures referunt, & communè di-
cunt: & Zavallos quæst. 695. num. 2. Mol. de iustitia, 2.
tom. disp. 288. & Rota decis. 245. p. 1. diuers. numero 4.
vbi dicunt, Doctores omnes conuenire, quod donatio
causa mortis quoad ipsam in esse deducendam, sit con-
tractus, &c.

23 Verum ut redeamus ad nostrum $\dagger$ propositum,
stante constitutione 58. Pij V. de qua supra cap. 3. a
n. 267. ex qua non possunt ordinarij admittere resi-
gnationes beneficiorum, nisi in certis casibus ibi
expressis, inter quos vnus est religionem ingressuri,
vel matrimonium cōtracturi, si statim postea id re
ipsa exequatur, dicendum est, non posse ordina-
rium admittere retentionem beneficij religionem
ingressuri: nisi statim rei ipsa profiteatur. Ita enim
sunt intelligenda illa verba, *religionem ingressuri*, sci-
licet *per professionem*, non per habitus susceptionem
iuxta subiectam materiam, de qua agitur, alias enim
si posset admittere resignationem illius qui vult ha-
bitum suscipere, si postea exiret intra annum, rema-
neret sine beneficio, & sustentatione.

24 Nec $\dagger$ potest dici, ut dicunt Fuscus, d. lib. 2. c. 28.
num. 18. & Elam. Paris. lib. 5. q. vlt. nu. 166. & seq. quod

ordinarius potest amittere renuntiationem illius,
qui vult ingredi religionem, si statim ingreditur,
sed eo ingressio statim non potest conferre illud be-
neficium, sed debet expectare per annum, intra quem
potest exire, & quod prius non dicitur vacare bene-
ficium, &c. Nam si daremus, ut isti volunt, quod il-
la verba, religionem ingressuri, intelligerentur de
habitus susceptione: & quod sic ordinarius posset
admittere renuntiationem illius, qui vult habitum
religionis suscipere, si statim id exequatur, dicendum
etiam esset posse statim illud beneficium conferre,
nam per renuntiationem legitime admissam statim
vacat beneficium, & potest conferri, ut supradictum
est d. cap. 3.

Ec ita $\dagger$ iuxta d. consuet. Pij V. & non iuxta men-
tem Concilij d. c. 16. procedet quod ait Manuel Ro-
driguez d. q. 37. art. 2. 1. tom. q. regul. quod renuntiatio
beneficij non possit fieri per nouitium, nisi paulo
ante professionem, quando scilicet d. nouitius iam
ad ipsam professionem accingitur, & est receptus ad
professionem à fratribus, & omnia sunt parata, ita
ut moraliter loquendo, professio indubitanter fieri
debeat, &c.

Videtur tamen, $\dagger$ quod in casibus alias permif-
sis poterit ordinarius admittere resignationem noui-
tij, seu religionem ingressuri, etiam si statim non
profiteatur, seu religionem ingrediatur, non obstante
d. constitutione Pij V. quia id quod dicit quod sta-
tim id exequatur, &c. est quādo resignat ex causa in-
gressus religionis, &c.

Sed cum per ingressum $\dagger$ religionis ante profes-
sionem non vacent beneficia nouitij non resignata,
restat dubium an nouitius interim lucratur fructibus.

In quo $\dagger$ breuiter dicendum est, quod in bene-
ficiis habentibus fructus in absentia nouitius interim
eos lucrabitur, nec debet eis priuari, siue postea ex-
eat, siue profiteatur, cum sit absens ex iusta causa, &
relatiuum, de cleric. non residen. & lege permitte, &
& sic non mereatur pœnam, *Gracchi, C. ad leg. lu-*
liam de adulter. ita Archid. & Francus, nu. 2. & 6. in
d. cap. beneficium, de regular. in 6. Syluest. verb. religio.
2. q. 8. Man. Rodriguez dict. q. 37. art. 1. & sentit Agor.
li. 12. c. 3. q. 1. quidquid teneant gloss. vlt. & Domin. in
d. c. beneficium, & Fuscus d. lib. 2. cap. 15. n. 84. Tinte-
rim tamen debet per aliū deferui beneficiio, si ser-
uitium requirit, assignata sibi cōgrua de ipsius pro-
uentibus portione, ut in d. c. beneficium.

Et si est curatum, debet obtinere licentiam or-
dinarij in scriptis, iuxta decretum Concilij Triden-
tini sess. 23. de refor. cap. 1. & si ordinarius nollet eam dare,
esset appellandum & recurrendum ad superiorem,
ut alias dictum est supra 3. par. cap. 2. nu. 86. in $\dagger$ be-
neficiis vero non habentibus fructus, in absentia, ut
in canonicatibus & præbendis, quorum fructus re-
sidendo lucrifunt, non lucrabitur nouitius interim
fructus, cum non resideat: licet enim absit ex iusta
causa, non tamen ad effectum, ut habeatur pro præ-
senti, quia iste non est de casibus in iure expressis,
maxime cum propter priuatam vtilitatem absit, ut
ait Franc. d. num. 6. & facit declaratio S. Congreg.
adducta, d. c. 2. n. 332. vers. an durante: vbi dicta vide.

CAP. X.

De vacatione per priuationem.

SUMMARIA.

Beneficium vacat, & amittitur priuatione seu deposi-